

บทความวิจัย

การเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล
และการผดุงครรภ์ รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ของนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้
**Preparation for Nurse Licensure Examination in Adult Nursing
Among Fourth-Year Nursing Students, Faculty of Nursing,
a University in Southern Thailand**

สมณันท์ ทศนีย์สุวรรณ^{1*} ณัฐชยกานต์ นาคทอง¹ ธาวินี ช่วยแทน¹
Samonnan Thasaneesuwat¹ Natsayakarn Narkthong¹ Thawinee Chuaytaen¹
ศศิธร มุกประดับ¹ นารีรัตน์ พุทธิกุล¹
Sasithorn Mukpradab¹ Nareerat Puttakun¹

¹อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

¹Lecturer, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.

*Corresponding author: samonnunt@gmail.com

บทคัดย่อ

การสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เป็นมาตรฐานการพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย การสอบผ่านได้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ในครั้งแรก บ่งบอกถึงการประกันคุณภาพการพยาบาลเบื้องต้น และคุณภาพสถาบันการศึกษา

การวิจัยเชิงคุณภาพ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายการเตรียมตัวสอบฯ ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเตรียมตัวสอบฯ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 9 ราย รวม 27 ราย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และใช้แนวทางความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยลินคอนและกูปา

ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบฯ ได้แก่ การทบทวนด้วยตนเอง การทบทวนกับกลุ่มเพื่อน และการทบทวนกับอาจารย์ ปัจจัยส่งเสริมในการเตรียมตัวสอบฯ ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ มีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผน และการมีระเบียบวินัย และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การผลักดันจากกลุ่มเพื่อน การสนับสนุนจากรุ่นพี่ และการมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเตรียมตัวสอบ ส่วนอุปสรรคที่มีผลต่อการเตรียมตัวสอบฯ ได้แก่ ไม่สามารถจัดการเรื่องเวลาได้ และยากลำบากในการตัดสินใจเลือกตอบข้อสอบ ผลการศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาารูปแบบการเตรียมตัวสอบฯ และผลสำเร็จที่สูงขึ้นในการสอบฯ ต่อไป

คำสำคัญ: การขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล; การเตรียมตัวสอบ; การพยาบาลผู้ใหญ่; นักศึกษาพยาบาล

Abstract

The Nurse Licensure Examination is a requirement for all student nurses graduating from the bachelor's degree program in order to become a registered nurse in Thailand. Successfully passing the test on the first attempt helps the accreditation of nursing education institutions as well as their quality assurance.

This qualitative study aimed to present how some Thai nursing students prepared themselves for the licensure examination as a part of the greater effort to develop a nurse licensure examination preparation model. Three focus group interviews were employed in the data collection, and the total sample consisted of twenty-seven nursing students. The content analysis method was used in the data analysis. The trustworthiness of the study was established in accordance with the Lincoln and Guba criteria.

The analysis identified strategies, supportive factors and barriers related to the preparation for the nurse licensure examination. The strategies for preparation used by the participants were: studying on one's own; using a tutorial peer support group, and tutoring by experts. The supportive factors were both internal and external. The internal factors are having a clear target, good planning, and self-discipline. The external factors are receiving support from friends, support of senior students and support from e-Learning. Meanwhile, the identified barriers were: failure to manage time effectively and guessing the best choice on the written test. These findings depict the current situation regarding the preparation undertaken by nursing students for their nurse licensure examination as well as the associating supportive factors and barriers. They will be very valuable in developing new and more effective strategies for preparation in order to enable students to pass the examination successfully.

Keywords: adult nursing; nurse licensure examination; nursing student; preparation

ความเป็นมาของปัญหา

การสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เป็นกระบวนการสำคัญในการประกันคุณภาพคุณสมบัติของพยาบาลวิชาชีพ สมาคมการพยาบาลแห่งประเทศไทย (Thailand Nursing and Midwifery Council) เป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่ในการดูแลมาตรฐานทางวิชาชีพ โดยกำหนดข้อบังคับสมาคมการพยาบาล ให้พยาบาลวิชาชีพที่จบใหม่ทั่วประเทศ ต้องสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลการผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2543¹ โดยกำหนดให้สอบผ่านความรู้ทางการพยาบาล 8 รายวิชา (ผ่านเกณฑ์มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 ในแต่ละวิชา) ได้แก่ การผดุงครรภ์ การพยาบาลมารดาและทารก การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์ การพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาพยาบาลขั้นต้น และกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ

ผดุงครรภ์ นอกจากนี้ผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ยังเป็นเกณฑ์สำคัญในการรับรองสถาบันการศึกษาโดยแต่ละสถาบันต้องมีผลการสอบขึ้นทะเบียน 100% ภายใน 1 ปี¹ การสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพผ่าน ถือเป็นเครื่องหมายแห่งความสำเร็จ เป็นจุดเริ่มต้นที่จำเป็นของการก้าวเข้าสู่วิชาชีพการพยาบาลอย่างมีคุณภาพ^{2,3}

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ เริ่มสอนตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2 ในชั้นปีที่ 2 ต่อเนื่องและสิ้นสุดในชั้นปีที่ 3 นักศึกษาจะต้องนำความรู้ที่ได้จากชั้นเรียนและการฝึกปฏิบัติ ไปใช้กับรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องต่อเนื่อง ในชั้นปีที่ 4 การจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทบทวนบทเรียนก่อนการสอบขึ้นทะเบียน และจากสถิติการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2555-2559) พบว่า สามารถสอบผ่านเกณฑ์ในครั้งแรกได้ร้อยละ 90.55-99.46 และเมื่อเปรียบเทียบกับรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ต่อเนื่องในชั้นปีที่ 3 ถึงชั้นปีที่ 4

เช่น รายวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาพยาบาล
ขั้นต้น การพยาบาลเด็ก และการผดุงครรภ์ พบว่า สามารถ
สอบผ่านเกณฑ์ในครั้งแรกถึงร้อยละ 98.2-100, 93.10-97.57
และ 96.43-99.50 ตามลำดับ⁴ อย่างไรก็ตาม ทางสถาบัน
มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาให้นักศึกษาพยาบาลสามารถ
สอบผ่านได้ทุกคนในครั้งแรก โดยกระบวนการจัดการเตรียมตัว
สอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
อย่างต่อเนื่อง

การศึกษาการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต
ประกอบวิชาชีพ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอน
ผู้บริหารสถาบันสามารถวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียน
การสอน ตลอดจนการจัดการเตรียมความพร้อมในการสอบ
ขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งนักศึกษาพยาบาลจะได้มี
ทิศทางในการเตรียมตัวสอบอย่างมีประสิทธิภาพ จากการ
ทบทวนวรรณกรรม พบว่า การศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษา
ย้อนหลังจากพยาบาลจบใหม่ที่มีประสบการณ์ประสบความสำเร็จ
ในการสอบผ่านทั้ง 8 รายวิชา ซึ่งพบว่ามีกระบวนการ
ที่หลากหลายตามความสนใจของตนเอง และมีระบบสนับสนุน
ที่ดี เช่น การวางแผนการทบทวนความรู้ด้วยตนเอง การหาข้อมูล
จากรุ่นพี่ และการทบทวนความรู้โดยอาจารย์ มีปัจจัยส่งเสริม
การทบทวนความรู้ ได้แก่ การตั้งเป้าหมายและให้รางวัล
เมื่อทำได้ตามเป้าหมาย การประชุมปรึกษากับอาจารย์ขณะ
ขึ้นฝึกกรายวิชาปฏิบัติ การชี้แนะของเพื่อน⁵⁻⁶ ส่วนปัญหา
ในการเตรียมตัวสอบ ได้แก่ ความเกียจคร้าน ความเครียด
จากการอ่านหนังสือ ความเหนื่อยล้าจากการขึ้นฝึกกรายวิชา
ปฏิบัติ⁶ การจัดการเรื่องเวลา⁷ นอกจากนี้ เกรตเฉลียสะสม
ก็เป็นปัจจัยสำคัญ ที่มีผลต่อความสำเร็จในการสอบขึ้นทะเบียน
รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ⁸⁻¹¹

ดังนั้น ทีมผู้วิจัยซึ่งเป็นคณาจารย์สังกัดสาขาวิชา
การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ จึงเกิดความสนใจศึกษาการ
พัฒนารูปแบบการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต
ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ โดยการศึกษา
ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมตัวสอบฯ ปัจจัย
ส่งเสริม และอุปสรรคในการเตรียมตัวสอบฯ ผลการศึกษา
ที่ได้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำ ความเข้าใจการเตรียมตัว
สอบของนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 4 ได้ชัดเจน
มากขึ้น และสามารถเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการเตรียม
ความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพ รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และเป็นต้นแบบในการ

พัฒนาการเตรียมความพร้อม ในการสอบขึ้นทะเบียนรับ
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รายวิชาอื่นๆ ได้อย่างครอบคลุม
และมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการเตรียมตัวของนักศึกษาพยาบาลชั้น
ปีที่ 4 ในการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ รายวิชาการพยาบาล
ผู้ใหญ่

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่อ
อธิบายการเตรียมตัวสอบของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ตั้งแต่
เดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล เป็นนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษา
ในชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 172 ราย
ใช้วิธีเลือกตามความสะดวก (convenience sampling) ตาม
ความสมัครใจ และยินดีให้ความร่วมมือเข้าร่วมการศึกษาวิจัย
จำนวน 27 ราย

จริยธรรมในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง
การพัฒนารูปแบบการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบ
อนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
(รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่) ซึ่งได้ผ่านการประเมินจริยธรรม
ในมนุษย์โดยคณะกรรมการประเมินจริยธรรม คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เลขที่ PSU IRB 2017-
NL 014 ทีมผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูลโดยการนำเสนอข้อมูล
ในภาพรวม ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว การดำเนินการวิจัย
เป็นความยินยอมในการให้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล และสามารถยุติ
การเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล
และไม่มีผลกระทบใดๆต่อผู้ให้ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น
2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล มีจำนวน
11 ข้อ คือ อายุ เพศ ศาสนา รายวิชาที่กังวลใจในการสอบ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และเกรดเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน หอผู้ป่วย
ที่ฝึกปฏิบัติในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลฝึกหัด จำนวนครั้ง

ของการสอบผ่านประมวลความรู้ ระยะเวลาในการเตรียมตัวสอบ วิธีการอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน และแหล่งข้อมูลในการเตรียมตัวสอบ

ส่วนที่ 2 แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม (focus group interview guide) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมการสอบขั้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ จำนวน 3 ข้อ ตัวอย่างคำถาม เช่น “นักศึกษามีการวางแผนในการเตรียมตัวสอบรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่อย่างไร” “สิ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถเตรียมตัวสอบได้ดีขึ้น มีอะไรบ้างอย่างไร” “สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ มีอะไรบ้าง อย่างไร” เป็นต้น

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ทีมนักวิจัยเสนอโครงร่างวิจัยผ่านคณะกรรมการจริยธรรม และเสนอโครงร่างวิจัย เพื่อขอทุนสนับสนุนการวิจัยต่อคณะกรรมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หลังจากได้รับการอนุมัติโครงการ ทีมนักวิจัยเข้าพบนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 ทุกคน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลด้วยความสมัครใจ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขั้นตอนการศึกษา และขออนุญาตในการตอบแบบสอบถามการวิจัย และนัดหมายตัวแทนนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (focus group) ตามความสมัครใจจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 9 ราย รวม 27 ราย ใช้ระยะเวลาการสนทนากลุ่ม 60-90 นาที โดยระหว่างการสนทนากลุ่มได้ขออนุญาตบันทึกเสียง เพื่อความครบถ้วนในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย
2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ทันทีหลังจากที่ได้ถอดบทสัมภาษณ์ในแต่ละครั้งหลังสิ้นสุดการสนทนากลุ่ม ขั้นตอนการวิเคราะห์ มีดังนี้ 1) อ่านทำความเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด 2) ใส่รหัสผู้ให้ข้อมูล และรหัสเนื้อหา 3) จัดกลุ่มข้อมูล และ 4) สรุปเป็นคำหลักสำคัญ¹²

ความน่าเชื่อถือได้ของงานวิจัย (trustworthiness)

ความน่าเชื่อถือของงานวิจัยตามแนวคิดของ Lincoln and Guba¹³ หลังจากที่ได้ข้อมูลในการจัดทำข้อสรุปในการศึกษาที่ได้ และได้ นำข้อมูลที่ได้ นำมาตรวจสอบกับทีมนักวิจัย และที่ปรึกษาโครงการวิจัยซึ่งมีความเชี่ยวชาญการศึกษาเชิงคุณภาพ รวมทั้งการนำกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลทุกคนตรวจสอบ

อีกครั้ง นอกจากนี้ ผู้วิจัยมีการจัดระบบไฟล์การบันทึกข้อมูลจากบทสนทนากลุ่ม ที่ได้จากการถอดแบบบันทึกเสียง เอกสารการวิเคราะห์ข้อมูล เอกสารการตรวจสอบข้อมูลข้อมูลการวิเคราะห์ที่แก้ไข ผลการวิเคราะห์ฉบับร่าง และฉบับสมบูรณ์ ซึ่งเป็นการช่วยยืนยันการตรวจสอบได้ของข้อมูล

ผลการศึกษา

การศึกษครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูล จำนวนทั้งหมด 27 ราย เพศหญิงจำนวน 23 ราย เพศชาย จำนวน 4 ราย อายุระหว่าง 21-22 ปี นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 92.6) ศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 7.4) ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 (ร้อยละ 66.66) ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สามารถสอบผ่านประมวลความรู้ที่จัดสอบโดยคณะฯ รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ครั้งที่ 3 (ร้อยละ 44.4) ใช้ระยะเวลาในการเตรียมตัวสอบขั้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ มากที่สุด คือ 1 ปี วิธีการเตรียมตัวสอบ ได้แก่ ทบทวนด้วยตนเอง (ร้อยละ 96.3) ทบทวนกับเพื่อน (ร้อยละ 70.4) และทบทวนกับอาจารย์ (ร้อยละ 59.3) แหล่งข้อมูลในการทบทวน คือ หนังสือหลักของรายวิชา (ร้อยละ 88.9) หนังสือจากแหล่งอื่นๆ (ร้อยละ 81.5) และเอกสารจากแหล่งอื่นๆ (เอกสารจากรุ่นพี่ และเอกสารในระบบออนไลน์ (ร้อยละ 59.3 และร้อยละ 44.4 ตามลำดับ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการเตรียมตัวสอบขั้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ สรุปตามประเด็นหลัก 3 ประเด็น คือ 1) พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบฯ 2) ปัจจัยส่งเสริมการเตรียมตัวสอบฯ และ 3) อุปสรรคในการเตรียมตัวสอบฯ ดังรายละเอียด

1. พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบฯ จากการสัมภาษณ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีวิธีการเตรียมสอบ ได้แก่ การทบทวนด้วยตนเอง การทบทวนกับกลุ่มเพื่อน และการทบทวนกับอาจารย์ ดังนี้

1.1 การทบทวนด้วยตนเอง ผู้ให้ข้อมูล จะเริ่มอ่านหนังสือรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ โดยใช้วิธีการทบทวนด้วยตนเองตั้งแต่ปิดภาคการศึกษาชั้นปีที่ 3 และ/หรือเริ่มในภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 4 และจะอ่านหนังสือมาตลอด

“อ่านเอง ไม่ได้เข้าติว (เพราะรู้สึกเหมือนไปเรียน) ยืมหนังสือห้องสมุด ทำข้อสอบเวลาขึ้นวอร์ดก็สรุปเนื้อหาของวอร์ดที่ขึ้น เริ่มอ่านเองเดือนพฤศจิกายน รู้สึกว่าอ่านเองทำได้มากกว่า” (T1NS1)

“ชอบอ่านคนเดียว เข้าคิวบางครั้ง ฟังแล้วไม่เข้าใจ จึงไม่เข้าเลย แล้วอ่านหนังสือเอง” (T3NS7)

“จะชอบอ่านคนเดียว ชอบพูด คิดอะไรอยู่คนเดียว ถ้าอ่านกับเพื่อนจะไปคิดตามเพื่อน ก็จะลืมหมดเลย” (T1NS8)

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้วิธีการทบทวนด้วยตนเอง จะมีการจัดตารางในการอ่านหนังสือ จัดเตรียมเอกสาร หนังสือหลักของสถาบันที่ใช้ในการเรียน และหนังสืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สรุปโน้ตย่อ การเขียนแผนที่ความคิด (mind mapping) จากการขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ทั้งด้านศัลยกรรม และอายุรกรรม เตรียมไว้อ่านเมื่อมีเวลา และการทำแบบฝึกหัดทั้งจากในหนังสือ และสืบค้นสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) เช่น การฝึกทำข้อสอบเสมือนจริงในโมบายแอปพลิเคชัน (mobile application) เพื่อช่วยทบทวนเนื้อหาบทเรียนจากการทำข้อสอบ ทำให้มีประสิทธิภาพในการทำข้อสอบเพิ่มมากขึ้น ตัวอย่างคำบอกเล่า

“อ่านเอง ทั้งสาระทบทวนของวิทยาลัยพยาบาลและก็สรุปจากหลายๆที่... ถ้ามีอะไรสงสัยก็กลับมาเปิดดูใหม่ประมาณ 3-4 วัน ก่อนสอบ เพราะเนื้อหาเยอะ” (T2NS1)

“หนูจัดตารางอ่านหนังสือสอบไว้แล้ว อ่านวิชาผู้ใหญ่ วิชาเดียวมาตั้งแต่แรก ตอนปี 4 เทอม 1 เพราะคิดว่าวิชานี้ยาก มีคนสอบผ่านน้อย โดยอ่านจากหนังสือประกอบการเรียนการสอนของคณะ 5 เล่ม และอ่าน 1 วันก่อนสอบทุกเล่มแบบผ่านๆ และคิดว่าพอจะจำจากที่ขึ้นวอร์ดไปใช้ตอนทำข้อสอบพวกการพยาบาลที่สำคัญได้บ้าง” (T2NS2)

“การหัดทำข้อสอบ สร้างประสบการณ์ให้ตนเอง เจอข้อสอบหลายชุด ทำให้เรามีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น เช่น การผ่าตัดหูดทั้งหลายๆ สถานการณ์ และทำข้อสอบทบทวน” (T2NS9)

“อ่านสรุปที่แชร์ในอินเทอร์เน็ตที่น่าเชื่อถือได้ในโทรศัพท์ทุกครั้งที่ว่าง และอ่านจากสาระทบทวน” (T2NS4)

“จะทำข้อสอบออนไลน์ (online) จากแอปพลิเคชัน (application) มากกว่า เพราะทันสมัยและสะดวกกว่า สามารถอ่านได้ทุกที่” (T1NS6)

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลเล่าว่า ประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ทางคลินิกทั้งในชั้นปีที่ 3 และการฝึกการพยาบาลฝึกหัดในชั้นปีที่ 4 เป็นแหล่งความรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการสอบได้อย่างต่อเนื่อง

“วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ในการฝึกแต่ละสัปดาห์ เราควรทำตรงนี้ให้ดีที่สุด ข้อสอบที่จำได้จากการคอนเฟอเรนซ์ (conference) เอามาใช้ได้เลย ควรทำตั้งแต่ฝึก” (T3NS9)

1.2 การทบทวนกับกลุ่มเพื่อน ผู้ให้ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งบอกว่าชอบอ่านโดยวิธีการทบทวนกับกลุ่มเพื่อน เพราะจะได้มีการแลกเปลี่ยนประเด็นข้อสงสัยต่างๆ หรือคำเฉลยในหนังสือที่ยังไม่ชัดเจน ดังตัวอย่างคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูล

“พวกเรา 2 คน อาศัยการอ่านหนังสือขึ้นวอร์ด Trauma ช่วงอิเล็กทีฟ (elective) ที่ขึ้นด้วยกัน หลังจากลงวอร์ดก็แยกกันอ่านก่อน แล้วก็มาติวเป็นกลุ่มกับเพื่อนในห้อง 4 คน ช่วงใกล้ๆ ก่อนสอบ” (T2NS3)

“ฟังจากเพื่อน เราจะได้เยอะกว่า เราจะจำได้ด้วยเพื่อนสนับสนุนให้อ่านหนังสือ ติวด้วยกัน วิเคราะห์ด้วยกัน” (T3NS2)

1.3 การทบทวนกับอาจารย์ เนื่องจากทางสถาบันได้จัดโครงการทบทวนความรู้ก่อนสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ทำให้ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สนใจเข้าร่วมโครงการนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะให้ข้อมูลว่าการเข้าร่วมโครงการการทบทวนกับอาจารย์จะได้เข้าใจเนื้อหาที่อาจารย์เตรียมสรุป เทคนิคการทำแบบฝึกหัด และเฉลยแบบฝึกหัดข้อสอบเสมือนจริงที่ชัดเจน ดังตัวอย่างคำบอกเล่า

“จะเข้าทบทวนกับอาจารย์ เพราะจะได้เนื้อหาสรุปแบบฝึกหัด เฉลยที่สามารถให้คำตอบได้ชัดเจน” (T3NS7)

2. ปัจจัยส่งเสริมในการเตรียมตัวสอบฯ เมื่อสอบถามถึงสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมในการเตรียมตัวสอบฯ ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าประกอบด้วยปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ดังรายละเอียด

2.1 ปัจจัยภายใน ได้แก่ การมีจุดมุ่งหมายวางแผน และมีระเบียบวินัย ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าสิ่งส่งเสริมที่สำคัญ คือการมีจุดมุ่งหมายในการสอบให้ผ่านตั้งแต่รอบแรกดังตัวอย่างคำบอกเล่า

“มีจุดมุ่งหมาย เขียนข้อเตือนใจตนเอง เวลาเราขึ้นเตียง เรามีจุดมุ่งหมายที่จะต้องทำ การเริ่มต้นทำยากเสมอ แต่เราก็สามารถทำได้” (T3NS4)

ผู้ให้ข้อมูลหลายคนเห็นว่าการมีวินัยเป็นสิ่งที่สำคัญในการอ่านหนังสือตามตารางที่ได้ตั้งไว้

“ต้องมีวินัยที่เราวางแผนไว้ ต้องอ่านหนังสือ และมีจุดมุ่งหมาย เวลาเราทำอะไรต้องมีจุดมุ่งหมาย ทุกวันที่เราตั้งไว้ เราจะอ่านวิชาไหน เป็นการบังคับตนเอง” (T3NS5)

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่ง วางแผนเลือกฝึกการพยาบาลผู้ใหญ่ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลฝึกหัด เพราะมีความคิดเห็นว่า รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาหนัก ซับซ้อน อาจทำให้ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ตามกำหนดที่วางไว้ อีกทั้งต้องให้ความสนใจและเตรียมตัวสำหรับรายวิชาในชั้นปีที่ 4 ผู้ให้ข้อมูลจึงตัดสินใจเลือกหอผู้ป่วยด้านศัลยกรรมและอายุรกรรม เพื่อช่วยในการทบทวนเนื้อหาเตรียมสอบได้ ดังตัวอย่างคำบอกเล่า

“ศัลยกรรมจะได้ตอนขึ้นนอร์คัลเลคทีฟ (elective) ที่หอผู้ป่วยอุบัติเหตุ (trauma ward) จะมีเรื่องคอนเฟอร์เรนซ์ (conference) ตามหัวข้อที่เจอบนนอร์คัลทั้งหมด 11 เรื่อง ที่จะแบ่งกันรับผิดชอบโดยมีพี่พยาบาลช่วยดูแล ในส่วนที่รับผิดชอบ คือ เรื่องการบาดเจ็บของกระดูกไขสันหลัง (spinal cord injury) ซึ่งเนื้อหา ประกอบด้วย พยาธิสรีรภาพ การรักษา (pathology, physiology, treatment) และการพยาบาล (nursing care) และมีการแนะนำแชร์ (share) ประสบการณ์ในหัวข้อนั้นๆ” (T2NS4)

“ความพร้อมในการสอบ ส่วนหนึ่งได้จากการขึ้นนอร์คัล เพราะทำให้คิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงได้” (T1NS7)

2.2 ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย การผลักดันจากกลุ่มเพื่อน การสนับสนุนจากรุ่นพี่ และการมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเตรียมสอบ ดังรายละเอียด

2.2.1 การผลักดันจากกลุ่มเพื่อน ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า ในชั้นปีที่ 4 ซึ่งจะต้องเรียนในภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติไปด้วย ทำให้การเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ บางครั้งอ่านหนังสือไม่ทัน หรือหมดพลังใจในการอ่านหนังสือ การจับกลุ่มอ่านหนังสือทบทวนกับกลุ่มเพื่อน ทำให้มีการพูดคุย การวิเคราะห์เนื้อหา หรือการทำข้อสอบเสมือนจริง นอกจากนี้ กลุ่มเพื่อนยังเป็นปัจจัยกระตุ้นให้มีบรรยากาศในการเตรียมตัวอ่านหนังสือมากขึ้น ดังตัวอย่างคำบอกเล่า

“เราเห็นเพื่อนอ่าน เราก็จะอ่านด้วย ฟังจากเพื่อน เราจะได้เยอะกว่า เราจะจำได้ด้วย เพื่อนสนับสนุนให้อ่านหนังสือด้วยกัน วิเคราะห์ด้วยกัน” (T3NS2)

“มีกลุ่มเพื่อนตัว มีส่วนที่ทำให้มุ่งมั่นที่จะทำได้” (T2NS5)

2.2.2 การสนับสนุนจากรุ่นพี่ ผู้ให้ข้อมูลหลายคนเล่าว่า ได้รับการสนับสนุนจากรุ่นพี่ ในการแนะนำเอกสารเตรียมอ่านทบทวน เช่น การฝึกทำแบบฝึกหัด และการให้กำลังใจในการอ่านหนังสือสอบ ดังตัวอย่างคำบอกเล่า

“พออ่านหนังสือเสร็จ ก็มาทำข้อสอบในหนังสือที่รุ่นพี่แนะนำ” (T2NS3)

“ได้กำลังใจที่ดีจากรุ่นพี่ มีส่วนที่ทำให้มุ่งมั่นที่จะทำได้” (T3NS3)

2.2.3 การมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเตรียมสอบ ผู้ให้ข้อมูลเล่าว่า ใช้เทคโนโลยีในการทบทวนบทเรียนจากการทำข้อสอบเสมือนจริงในระบบออนไลน์ หรือโปรแกรมการทำข้อสอบในโมบายแอปพลิเคชัน (mobile application) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลได้เสนอแนะการพัฒนาเป็นแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น การทำข้อสอบออนไลน์ (online test)

“จะทำข้อสอบออนไลน์ (online) จากแอปพลิเคชัน (application) มากกว่า เพราะทันสมัย และสะดวกกว่า สามารถอ่านได้ทุกที่” (T1NS6)

“น่าจะมีทำเป็นข้อสอบ แขนงในคลาสสตาร์ท (class start) ให้นักศึกษาเข้าไปทำเอง กำหนดระยะเวลา ซึ่งสะดวกและผู้เรียนสามารถเข้าไปทบทวนได้เอง รู้คะแนน ดูเฉลยได้” (T1NS4)

3. อุปสรรคในการเตรียมตัวสอบฯ ผู้ให้ข้อมูลเล่าเกี่ยวกับอุปสรรค หรือปัญหาในการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ในครั้งนี้ ปัญหาหลักที่สำคัญเกิดจากปัจจัยของตนเอง ได้แก่ 1) ไม่สามารถจัดการเรื่องเวลาได้ 2) ยากลำบากในการตัดสินใจเลือกตอบบนข้อสอบ ดังรายละเอียด

3.1 ไม่สามารถจัดการเรื่องเวลาได้ ผู้ให้ข้อมูลเล่าว่า การเรียนการสอนในระดับชั้นปีที่ 4 มีทั้งรายวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ต้องเตรียมความรู้ในรายวิชาที่กำลังศึกษา ทำให้มีเวลาในการกลับมาทบทวน เพื่อเตรียมสอบรายวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุลดลง ดังคำบอกเล่า

“ทำตารางว่าจะอ่านช่วงที่ขึ้นฝึกบริหาร มีเวลาว่างบ้าง คิดว่าจะอ่านวิชาผู้ใหญ่เป็นวิชาแรก เพราะเนื้อหาเยอะ อ่าน 3 เล่มแรกก่อน แล้ววิชาอื่น ก็อยู่ในช่วงที่เราขึ้นฝึกพอดี สรุปได้อ่านแค่ 2 เล่ม ช่วงก่อนสอบ 2 สัปดาห์ หนูก็ไม่ได้กลับมาทบทวน” (T3NS8)

3.2 ยากลำบากในการตัดสินใจเลือกตอบข้อสอบ นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจเลือกคำตอบในโจทย์สถานการณ์ทางคลินิกจากการทำแบบฝึกหัดเสมือนจริง เช่น การวิเคราะห์การจัดเรียงลำดับความสำคัญข้อวินิจฉัยการพยาบาล กิจกรรมการพยาบาลอันดับแรก ดังตัวอย่างคำบอกเล่า

“มีปัญหาเรื่องการพยาบาลอันดับแรก ก็จะเถียงกับเพื่อนว่าข้อไหนถูกกว่า” (T2NS7)

“การพยาบาลอันดับแรก/สำคัญที่สุด/เหมาะสม เป็นสิ่งที่ทำให้สับสนที่สุดเวลาเลือกตอบในข้อสอบ” (T3NS8)

“จะอยากตรงข้อไหน สำคัญที่สุด ดูเหมือนจะทุกข้อ สำคัญทั้งหมด แล้วเวลาก็จำกัด บางครั้งตัดเหลือ 2 ข้อ ก็ยังตัดสินใจยาก” (T3NS5)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีวิธีการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ โดยการอ่านหนังสือด้วยตนเอง และทบทวนร่วมกับผู้อื่น (เพื่อน และอาจารย์) สอดคล้องกับทิศทางการเตรียมตัวสอบฯ ที่ผ่านมาโดย Chansawang, et al.⁶ ศึกษาการเตรียมตัวสอบของนักศึกษาพยาบาล ที่สอบผ่านขึ้นทะเบียนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ พบว่า มีการเตรียมตัวที่หลากหลาย เช่น วางแผนทบทวนความรู้ด้วยตนเอง เข้าทบทวนกับอาจารย์ เป็นต้น โดยการอ่านหนังสือทบทวนด้วยตนเอง เป็นวิธีการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ในวัยผู้ใหญ่ (adult learning theory) ของ Knowles¹⁴ ที่กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ (adult learner) จำนวน 5 ข้อ ซึ่งตรงกับคุณสมบัติของนักศึกษาพยาบาลที่เน้นการเรียนรู้โดยปัญหาเป็นศูนย์กลางและต้องการเรียนรู้สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ให้สำเร็จ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง (self-directed learning) ที่ให้ความสำคัญอิสระส่วนบุคคล และความรับผิดชอบตนเองในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และลักษณะของผู้เรียนที่มีการชี้นำตนเองในการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยการชี้นำจากผู้อื่น¹⁴ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการศึกษาพยาบาลที่นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดี¹⁵ และจำเป็นต้องเรียนรู้ตลอดเวลาและต่อเนื่อง จึงเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ทางด้านพยาบาล ที่เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning)¹⁶

นอกจากนี้ การทบทวนบทเรียนโดยใช้กลุ่มเพื่อนเป็นสื่อกลาง ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้หลายแง่มุม และมีความเข้าใจในภาษาที่ใช้ในวัยเดียวกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Rungnoei, et al.¹⁷ พบว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้การทบทวนเนื้อหา มีเทคนิคการจำที่ดี ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายซึ่งกันและกัน ส่วนการทบทวนกับอาจารย์ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลที่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมทบทวนกับทีมคณาจารย์ จะเข้าทบทวนหลังจากอ่านหนังสือทบทวนด้วยตนเองและเพื่อนแล้ว ทั้งนี้ด้วยเหตุผลความน่าเชื่อถือจากอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอนการพยาบาลทางศัลยกรรมและการพยาบาลทางอายุรกรรม และมีความเชื่อว่า อาจารย์สามารถให้คำชี้แนะเกี่ยวกับการทำข้อสอบที่ชัดเจนได้ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

Kruekaew, et al.⁵ ที่พบว่า การเข้าทบทวนความรู้ โดยอาจารย์ มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้มีความเข้าใจ และจดจำเฉพาะ ประเด็นสำคัญที่เป็นประโยชน์ในการทำข้อสอบ

สำหรับปัจจัยส่งเสริม ที่ช่วยให้การเตรียมตัวสอบ ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ มีประสิทธิภาพ มากขึ้น ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก โดยปัจจัยภายในซึ่งเป็นแรงส่งเสริมจากภายในตน ได้แก่ การสร้างจุดมุ่งหมาย การวางแผน และการสร้างควมมีระเบียบ วินัยในตนเอง เป็นสิ่งที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเตรียม ตัวสอบได้ สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยส่งเสริมในการสอบ ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ที่ประสบผล สำเร็จของ Rungnoi, et al.¹⁷ พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่สอบ ผ่านตามเกณฑ์ทั้งหมด 8 วิชาแรก มีสิ่งที่เป็นแรงกระตุ้น ในการผลักดันตนเอง ได้แก่ การตั้งเป้าให้กับตนเอง การมี ระเบียบวินัยให้กับตนเอง และการวางแผนทั้งในเรื่องการอ่าน หนังสือ นอกจากนี้ การเลือกฝึกปฏิบัติหอดูผู้ป่วยด้านศัลยกรรม และอายุรกรรม เพื่อใช้เป็นแหล่งในการทบทวนความรู้ ซึ่งเป็ นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ การตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ¹⁸⁻²⁰ ส่วนปัจจัยภายนอกที่ ช่วยสนับสนุน ได้แก่ บุคคลรอบข้าง (เพื่อนและรุ่นพี่) สอดคล้อง กับการศึกษาของ Jamjan, et al.³ พบว่า นักศึกษามีแรง บันดาลใจจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ผลักดันให้เกิด บรรยากาศที่ดีในการเตรียมตัวสอบ นอกจากนี้การศึกษ ครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความผูกพันในสถาบันระหว่าง รุ่นพี่และรุ่นน้อง²¹ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมไทยอันดีงามในสถาบัน การศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ Rungnoi, et al.¹⁷ พบว่า การให้คำปรึกษาของรุ่นพี่เพื่อแนะนำแนวทางการ เตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ทั้งใน ด้านแนวข้อสอบ และวิธีการเตรียมตัวสอบ⁹

นอกจากนี้ ปัจจุบันมีระบบการเรียนรู้จากสื่ออิเล็ก ตรอนิกส์ (e-learning) เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของนักศึกษา อำนาจความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล ไม่จำกัดเวลา สถานที่ และมีรูปแบบที่น่าสนใจ สอดคล้องกับการศึกษาความต้องการ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน พบว่า นักศึกษามีความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการเรียน การสอนอยู่ในระดับมาก²² และมีผลลัพท์ในการเรียนที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ²³ นอกจากนี้ สถาบันการศึกษาทาง การพยาบาลได้พัฒนาสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับรายวิชา กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งมีผลต่อความสัมฤทธิ์

ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p = .000$) และความพึงพอใจที่มีต่อการสอนสูงกว่า ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .000$) ซึ่งทีม นักวิจัยเสนอแนะให้นำสื่อการสอนดังกล่าว ใช้เป็นสื่อเพิ่มเติม เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ ต่อไป²⁴ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง การใช้เว็บบล็อก (web block) ในการทบทวนความรู้ เพื่อ เตรียมสอบความรู้ ซึ่งนักศึกษามีความพึงพอใจในการใช้ ได้รับประโยชน์ด้านเนื้อหานำไปประยุกต์ใช้ได้²⁵ ดังนั้น จึงเป็น รูปแบบหนึ่งในการพัฒนาการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ต่อไป

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการเตรียมตัวสอบ ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของผู้ให้ข้อมูล คือ ไม่สามารถจัดการเรื่องเวลาได้ และความยากลำบากใน การตัดสินใจเลือกตอบข้อสอบ สอดคล้องกับการศึกษาของ Jamjan, et al.³³ เรื่องการเตรียมความพร้อม เพื่อสอบขึ้น ทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ทั้ง 8 รายวิชา พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อความคาดหวังต่อการสอบผ่าน 8 วิชาครั้งแรก มีความพยายามในการหาวิธีชนะอุปสรรค ต่างๆ ที่พบ เช่น กิจกรรมที่ปฏิบัติได้ไม่เต็มที่ ทำกิจกรรม ไม่ทันเวลา และทบทวนความรู้ขณะฝึกภาคปฏิบัติไม่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการกระตุ้นเตือนให้นักศึกษา มีการเตรียมตัวสอบอย่างเพียงพอต่อไป สำหรับประเด็น การคิดวิเคราะห์ในการเลือกตัดสินใจข้อสอบเสมือนจริง ในเรื่องโจทย์สถานการณ์ เป็นประเด็นที่สำคัญในการพัฒนา การเรียนการสอน โดยเน้นการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ให้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการคิด อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 พบว่า ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อการประเมินผล การตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง^{26,27} นอกจากนี้ ยังพบว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ผลสำเร็จในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพทางการพยาบาล²⁸ และสำหรับผลการสอบขึ้นทะเบียน ประจำการศึกษา 2560 สำหรับกลุ่มที่ได้ศึกษา พบว่า สามารถ สอบผ่านรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ได้ 100%⁴ ซึ่งจะเป็นข้อมูล พื้นฐานสำคัญในการพัฒนาการเตรียมตัวสอบฯ ให้ประสบผล สำเร็จต่อไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีผลการเรียนในระดับดี ซึ่งเป็นอีกปัจจัยที่มีผลต่อ ความสำเร็จในการสอบขึ้นทะเบียน^{9,29} การศึกษาครั้งต่อไป ควรเพิ่มความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่างในการเตรียมตัว

สอบฯ ซึ่งอาจมีประเด็นใหม่ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนา รูปแบบการเตรียมตัวสอบฯอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สรุป

การเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์รายวิชาการพยาบาล ผู้ใหญ่ของนักศึกษาพยาบาลในยุคปัจจุบัน ยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้วยตนเอง โดยมีสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริม เช่น กลุ่มเพื่อน รุ่นพี่ และอาจารย์ ส่วนอุปสรรคในการเตรียมตัวสอบ ส่วนใหญ่เกิดจากตนเอง ดังนั้น การวางแผน กระตุ้นเตือน เพื่อการจัดเวลาในการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ที่สอดคล้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนในช่วงปีสุดท้าย และการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สอดคล้องกับแนวทางในการเรียนรู้ จะช่วยสนับสนุนในการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้

1. จัดกิจกรรมการเตรียมตัวสอบฯ ในรูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อน จัดแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเตรียมตัวสอบฯ จากรุ่นพี่ รวมทั้งพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ฝึกทำข้อสอบเสมือนจริงแบบออนไลน์ หรือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ที่เข้าถึงได้ง่าย

2. จัดการเรียนการสอนการคิดแบบมีวิจารณญาณ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

ทีมผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ให้ข้อมูลทุกคนที่ถ่ายทอด ข้อมูลที่สำคัญในการเตรียมสอบตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ และขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย รศ.ดร. กิตติกร นิลมานัต ที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และให้กำลังใจในการศึกษามาโดยตลอด

บรรณานุกรม

1. Thailand Nursing and Midwifery Council [Internet]. Regulation of Nursing and Midwifery Council. [Cited 5 November 2017] Available from: http://www.tnc.or.th/files/2010/09/act_of_parliament-277/_98954.pdf

2. Dumrongpakapakorn P, Thongon R, Arayasilapathon N, et al. The experiences of nursing students studying at Borommarajonnai College of Nursing, Nakhon Phanom when preparing for the nursing licensure examination. The J of Borommarajonani College Nurs, Nakhonratchasima. 2013; 19(1): 5-18. Thai.
3. Jamjan L, Artsuntae J, Somjit S. Attitudes and inspiration of nursing students at Saint Louis College in preparing for the national nursing license examination. Nurs J of the Ministry of Public Health. 2015; 25(3): 199-8. Thai.
4. Undergraduate Affairs Office, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University. Statistics of Nurse Licensure Examination. Songkla: Faculty of Nursing, Prince of Songkla University. Thai.
5. Kruekaew J, Kritcharoen S, Phon-in K, et al. The model of learning and teaching on midwifery course for nursing students to prepare for register nurse licensing examination. Prince of Naradhiwas University J. 2018; 10(1):13-6. Thai.
6. Chansawang W, Komjakraphan P, Piriyaakontorn S, et al. Reviewing process and success factors for the nursing comprehensive and licensing exam. J Nurs and Edu. 2010; 3(1): 55-69. Thai.
7. Choe KS, Yang BS. Korean nurses' experience of preparing for and taking the national council licensure examination for registered nurses. Asian Nurs Res. 2009; 3(4): 177-85.
8. Kunavittikul W, Klunklin A, Chontawan R, et al. Factors related to the results of nursing and obstetric license tests. Thai J Nurs Con. 2012; 27(3): 11-26. Thai.
9. Gilmore M. Predictors of success in associate degree nursing programs. Teaching and Learning in Nurs. 2008; 3(4): 121-24.
10. Lancia L, Petrucci C, Giorgi F, et al. Academic success or failure in nursing students: Results of a retrospective observational study. Nurse Educ Today. 2013; 33(12): 1501-5.

11. Truman M. Identifying predictors of National Council Licensure Examination for Registered Nurses (NCLEX-RN) success in an associate degree nursing program. *Int J Sci Appl Technol.* 2012; 2(7): 37-45.
12. Elo S, Kyngäs H. The qualitative content analysis process. *J Adv Nurs.* 2008; 62(1): 107-15.
13. Lincoln Y, Guba S. *Naturalistic inquiry.* Sage: Newbury Park; 1985.
14. Sakcharoen, P. Adult learning theory and self-directed learning concept: Learning process for promoting lifelong learning. *J of The Royal Thai Army Nurs.* 2015; 16(1): 8-13. Thai.
15. Klunklin A, Viseskul N, Sripusanapan A, et al. Readiness for self-directed learning among nursing students in Thailand. *Nurs & Health Sci.* 2010; 12(2): 177-81. doi: 10.1111/j.1442-2018.2010.00515.x
16. O'Shea E. Self-directed learning in nurse education: A review of the literature. *J Adv Nurs.* 2003; 43(1): 62-70. doi: 10.1046/j.1365-2648.2003.02673.x
17. Rungnoi N, Uthaitum N, Hongthong K, et al. Graduated nurses' experiences on self-development for nursing & midwifery licensure examination of College of Nursing under the Ministry of Public Health. *J Nurs Division.* 2016; 43(3): 76-91. Thai.
18. Chidmongkol R, Tongphet P, Khonyang W. Teaching for enhancing critical thinking of nursing students in clinical practice. *The Southern College Network J Nurs and Public Health.* 2016; 3(3): 233-45. Thai.
19. Sirisupluxana P. Teaching nursing students to develop critical thinking skills. *The J of Boromrajonani College Nur, Nakhonratchasima.* 2013; 19(2): 5-19. Thai.
20. Papathanasiou IV, Kleisariis CF, Fradelos EC, et al. Critical Thinking: The development of an essential skill for nursing students. *Acta Informatica Medica.* 2014; 22(4): 283-86.
21. Julawong O. Exploring the likelihood of the Army nursing students bonding with the Royal Thai Army Nursing College. *J The Royal Thai Army Nurs.* 2012; 13(2): 18-27. Thai.
22. Nootawee P. Wants of employing e-learning for learning and teaching of students and teacher at the university level. *J Thonburi University.* 2017; 11(4): 32-42. Thai.
23. Wajanawisit T. Development of e-learning on information technology course, Kuakarun Faculty of Nursing. *Kuakarrun J Nurs.* 2014; 21(1): 100-13. Thai.
24. Komonwipat N, Pakdeewong N. A development of e-learning courseware media of BNS 408: Law and professional ethics for student's readiness of nursing licensing examination. *APHEIT J.* 2015; 4(1): 7-17. Thai.
25. Emrach S, Chongchaikit M. Online education resources enhancing nursing and midwifery licensing examination for nursing students of college of nursing in Ministry of Public Health. *J Nurs Division.* 2014; 41(1): 20-35. Thai.
26. Promnoi C, Promtape N, Tasaneesuwan S. Critical thinking ability among senior nursing students, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University. *Songklanagarind J Nurs.* 2012; 32(3): 1-12. Thai.
27. Pongjuntaradej N, Plenkaew P. Factors related to nursing students' critical thinking, Police Nursing College. *J the Police Nurs.* 2016; 8(1): 125-35. Thai.
28. Sears NA, Othman M, Mahoney K. Examining the relationships between NCLEX-RN performance and nursing student factors, including undergraduate nursing program performance: A systematic review. *J Nurs Educ Pract.* 2015; 5(11): 11-5.

29. Nuchsutam W, Somboon L, Tongswas, T., et al.
Factors related to the result of the license
examination of graduated, Faculty of Nursing
Chiangrai College. Nurs J. 2013; (40): 61-72.
Thai.